

Verbroedering basis voor gildefeest

Gildefeest in Hulsel in teken van jubileumvieringen

Het Hulsels sacramentsgilde in de jaren vijftig voor de plaatselijke kerk. Links is het oude café Maas te zien. Cobus Maas, een van de heroprichters houdt het vaandel vast.

Hulsel – Als op zondag 27 mei alle gilden uit het kwartier Oirschot zich verzamelen voor hun kringgildedag zal het voor Hulsel als organiserende vereniging een speciaal moment zijn. Het Sacramentsgilde werd volgens de annalen in het jaar 1701 opgericht en bestaat dus precies driehonderd jaar. Daarnaast werd het gilde vijftig jaar geleden nieuw leven ingeblazen nadat er de eerste vijftig jaar van deze eeuw geen activiteiten waren omdat alles bij een brand verloren was gegaan.

door Harrie Wenting

Het oude kerkje van Hulsel dat tot het jaar 1888 op de hoek van de huidige Clemensdreef en Kerkweg stond, brandde op 22 oktober van dat jaar tot de grond toe af. Midden in de nacht, op de maandagochtend ten tijde van de Hulselse kermis, werden de gelovige dorpelingen

opgeschrikt. Uit de geschiedschrijving blijkt dat alles wat zich in de kerk bevond ten prooi viel aan de vlammen - zelfs de klokken waren gesmolten. In het kerkje bevonden zich naast het archief ook alle goederen van het Sacramentsgilde. Door dit verlies, maar waarschijnlijk ook door de turbulente oorlogsjaren, waren er in de jaren daarna geen gildeactiviteiten in Hulsel. Het zou tot 1951 duren voordat het gilde nieuw leven in werd geblazen.

Kruisboog

In 1951 besloten Theo Michelbrink, Piet Ansems en Kobus Maas dat het er maar eens van moest komen. Ze hadden gehoord dat er in Oirschot een plek was waar kruisbogen te koop waren en ze besloten gedrieën om de stap te wagen. Via Netersel werd er per fiets koers gezet naar Middelbeers en zo richting Oirschot. De koop was snel gesloten en het enthousiasme over de aankoop groot. Op de terugweg filosofeerden ze al over de schutspalen die ze nodig hadden en de plek waar deze konden komen te staan. Toen ze vanuit Oostelbeers naar Middelbeers reden, werd hun blik getrokken naar activiteiten achter het oude boerenbondgebouw. 'Hé, daar zijn de gildebroeders aan het schieten', zei 'Micheltje' tegen zijn twee metgezellen. Er werd gestopt bij de schutters van het Beerse St-Jorisgilde die aan het oefenen waren op een schutsboom. Het verhaal van de trip naar Oirschot moest natuurlijk verteld worden. Toen de Beerzenaren vervolgens hun Hulselse broeders uitnodigden om de nieuwe bogen maar meteen uit te proberen, lieten zij zich dat geen twee keer zeggen. Een van de Beerzenaren die destijds van de partij was, was

De vrouwen worden lid van het Hulsels Sacramentsgilde als hun mannen zich aanmelden. Toen Ad Hesselmans drie jaar geleden koning werd, werd zijn vrouw automatisch de ongekroonde koningin.

Geert Ouwen. De 55-jarige Beerzenaar weet nog dat hij als manneke van vijf jaar bij zijn vader voor op de stang mee mocht gaan kijken naar het schieten van 'de guld'. Pijlen rapen was toen al een geliefde bezigheid. Nouwens is tot op de

dag van vandaag actief bij het Jorisgilde. 'Het waren mannen als Frans van Heijst, Graat Nouwens en Dorus de Laat die er in Middelbeers bij waren op dat moment', weet hij zich te herinneren. Na het schieten moest het hele verhaal van de Hulselnaren nog eens verteld worden: maar nu achter een borreltje.

Toen Maas, Ansems en Michelbrink naar huis fietsen voor het laatste stuk van hun reis, was de avond al gevallen. De benen waren zwaar geworden, maar eenmaal thuisgekomen hadden ze weinig moeite om nogmaals vol enthousiasme hun verhaal te doen. Bij het afscheid in Middelbeers hadden de Hulselnaren beloofd om de Beerzenaren uit te nodigen voor een onderlinge wedstrijd zodra men eigen schutsbomen had. Nog datzelfde jaar kwamen de bomen er en de uitwisseling Hulsel-Middelbeers was een feit. Op 5 mei 2001 vond voor de vijftigste keer het onderlinge verbroederingsfeest tussen de het Sacramentsgilde uit Hulsel en het St-Jorisgilde uit Middelbeers plaats. Door alle schutters werden vijftien pijlen afgeschoten. Winnaar Ad Huybregts werd later tijdens

De gilden in Brabant hadden vaak inkomsten doordat ze bezit hadden zoals landbouwgronden. Door goede afspraken te maken over het beheer was er steeds een rendement dat op de jaarlijkse teerdagen werd verteerd. De traditie dat de jaarlijkse teerdag op de eerste maandag na 15 september is, wordt dit jaar voor het eerst doorbroken. Door de arbeidsdruk bij de leden wordt het dit jaar op zaterdag gevierd. Het is bij het Sacramentsgilde lang de gewoonte geweest om voor de teerdag een varken te slachten. Elk jaar werd bij loting bepaald wie het varken vet moest mesten; de overige gildebroeders betaalden een van tevoren afgesproken bedrag. Als er minstens tachtig kilo vlees in de braadpan kwam, had men een goed jaar achter de rug.

aspect is de kledij van de verenigingen die sterk terug doet denken aan de Middeleeuwen. Terwijl het Hulselse gilde het aanstaande kringgildefeest aangrijpt om zijn nieuwe kostuums voor het eerst te dragen, was het Beerse St Jorisgilde al twee jaar terug in het nieuw gestoken. De huidige koning Jan Timmermans was vorig jaar een van de deelnemers aan een Europese gildenmanifestatie in Duitsland, toen zijn gilde een speciale hulding kreeg. Ze hadden dit te danken aan hun prachtige kostuums die gemaakt zijn naar het voorbeeld van *De Nachtwacht*. De Beerse gildenbroeders hielden er tevens een uitnodiging aan over om op 23 juni aanstaande aanwezig te zijn in Rotterdam dat feest viert vanwege het binnenhalen van de titel *Culturele hoofdstad van Europa*.

1300 gildenbroeders

Het hoogtepunt van een kringgildedag is steevast de grote optocht door het dorp. Op zondag 27 mei zullen alle 43 deelnemende gilden zich om 13.30 uur opstellen voor de ronde door het dorp. Eerder op de dag is reeds de erewijn aangeboden door het gemeentebestuur, tijdens een bijeenkomst in Het Drieske aan de Huisacker. De optocht wordt afgesloten met een groot defilé waarbij alle deelnemers gelijktijdig opmarcheren op het gildeterrein. Gedurende de gehele dag zijn er wedstrijden op verschillende onderdelen: geschoten wordt er met handboog, kruisboog en geweer. Daarnaast is er het vendelen en het dressuurgedeelte van de standaardruiters.

Voor hoofdmans Cees van der Heijden van het Hulselse Sacramentsgilde zijn er maar weinig zaken die mis kunnen gaan. 'Natuurlijk is een kringgildedag slechts een van de onderdelen van ons gilde. We kennen ontmoetingen in een vriendenkring, verbroedering- en liefdadigheidsfeesten en een keer per zes jaar het landjuweel. Onderling wordt er wekelijks geoefend met de kruisboog op ons eigen gildeterreintje. Een jaarlijks hoogtepunt blijft echter de uitwisseling met de Beerzen: het ene jaar in Hulsel het andere jaar in Middelbeers. Een keer per tien jaar wordt het uitgebreide gevierd: vandaar het diner dat er dit keer aan vast zat.

de verbroederingsmaaltijd overladen met prijzen in natura.

Draksteken

De Brabantse gilden zijn een goed voorbeeld van tradities en gewoontes. Een belangrijk